

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

การรับมือภัยพิบัติ
ภายใต้การเติบโต **สีเขียว**
เรียนรู้อยู่กับธรรมชาติ

นาย ณรงค์ อภิชัย
ผู้อำนวยการภาคสนาม

สาเหตุภัยพิบัติ

อาการ (ผลกระทบ)

น้ำท่วม

ผลกระทบต่อ

พื้นที่ 64 จังหวัด

660 อำเภอ

4,482 ตำบล

43,045 หมู่บ้าน

พื้นที่การเกษตรเสียหาย
10,301,830 ไร่

ป่าถูกทำลาย

เหลือเพียง 33 % ของพื้นที่ทั้งประเทศ

ปลูกพืชเชิงเดี่ยว

2009/08/16 12:50

จังหวัดน่าน

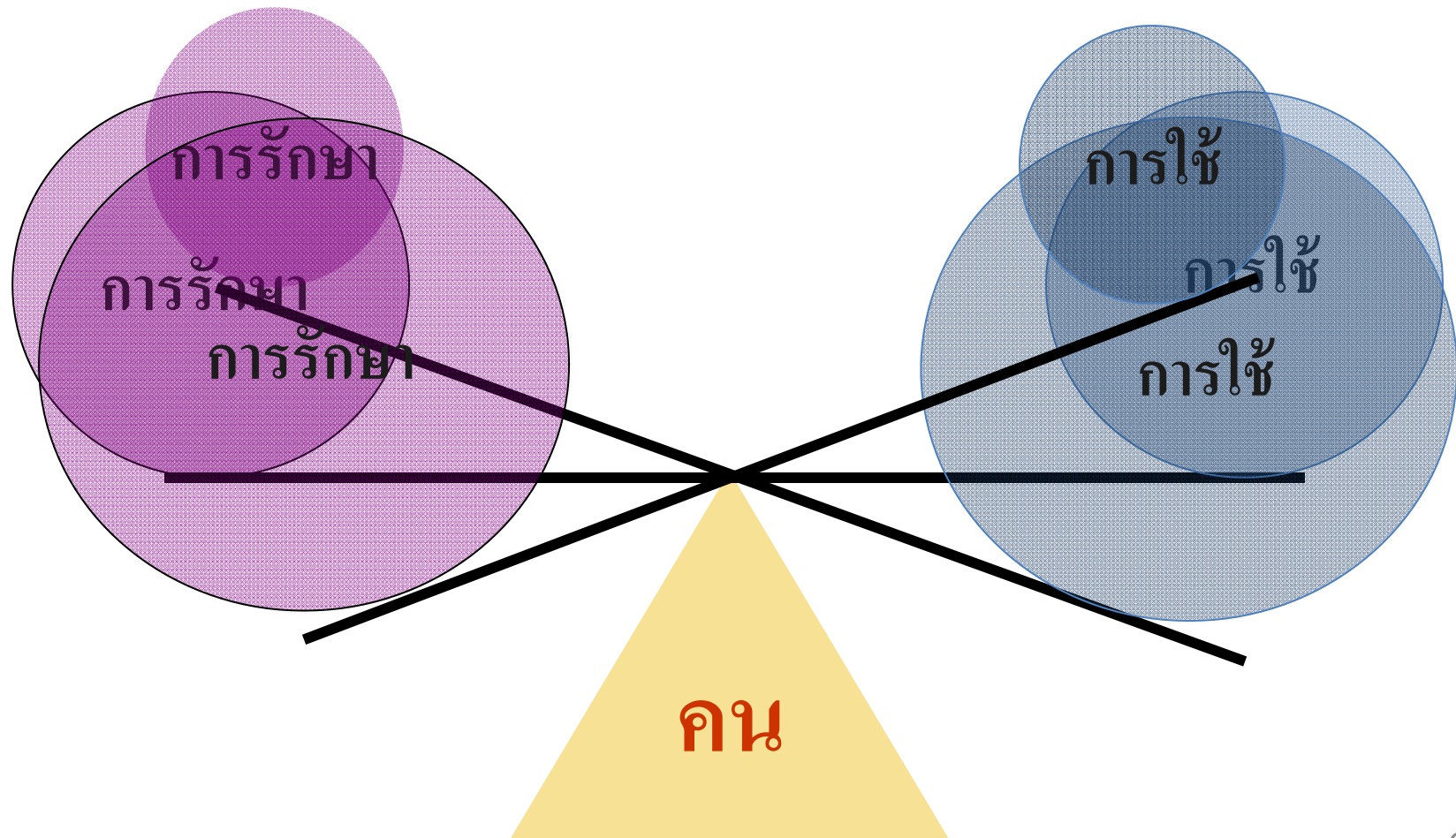
ก่อนเผาพื้นที่

2009/12/24 1

ต้นน้ำน่าน

การบริหารทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำท่วมอำเภอ ทำวังผाप.ศ.2549

สาเหตุภัยพิบัติ
เพราะว่า
ชาวบ้าน ?

ฟัง ... รอ ... คิด ... อยู่กับอะไร
หรือ ขาด อะไร

ฟังฟ้า

- สารเคมี ปราบศัตรูพืช ปราบวัชพืช
- พันธุ์พืช สัตว์ ลูกผสม
- เทคโนโลยี และเงินทุน
- การศึกษา ที่แยกส่วน

ไฟป่า

ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารปราบวัชพืช

รอ หวังว่า.....

- สมาชิกฯ สภาฯ สมาชิกฯ
- สถาบัน สมาคม **สำนักฯ**
- สื่อมวลชน

ติด

สุข

สบาย

สะดวก

พอใจ

ชาวบ้านขาดอะไร

สิ่งที่ขาด = ภัยพิบัติ.... ?

ขาด = ภัยพิบัติ หรือ.....

- ความตระหนักรู้ จน หิว หน้ ให้
- ความรู้ ภูมิปัญญา โอกาส
- พันธุ์พืช สัตว์ ดั้งเดิม หายไป สูกผสม
- การจัดการทุน...
(น้ำ ดิน ป่า) ให้กู้ ปลดหนี้ ฟ้นฟู

สิ่งที่ขาดที่แท้จริง

ภูมิคุ้มกัน

สาเหตุ

ภัยพิบัติ

ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

การรับมือภัยพิบัติ

ภายใต้การเติบโตสีเขียว

เรียนรู้ เพื่ออยู่กับธรรมชาติ

เรียนรู้ เพื่ออยู่กับธรรมชาติ การพัฒนาที่ยั่งยืน

- แก้ที่สาเหตุ ไม่แก้ที่อาการ
- ปรับการใช้ รักษา ธรรมชาติ สู่สมดุล
- ปรับวิธีการพัฒนา
- ความร่วมมือ ภาครัฐ เอกชน ประชาชน

ฟื้นฟู แก้ไข ➔ ความยากจน

- ลดค่าใช้จ่าย ลดหนี้ เพิ่มรายได้
- พันธุ์พืช สัตว์ วิธีปลูก เลี้ยง
- การจัดการทุน น้ำ ดิน ป่า
- จัดการความรู้ในชุมชน
- พึ่งพาตนเอง รักษาทรัพยากร

การพัฒนาที่ยั่งยืน

ความมั่นคงทาง

อาหาร เศรษฐกิจ สังคม

ทรัพยากร

กรมเจ้าท่า

โครงการฟื้นฟูแม่น้ำน่าน จังหวัดน่าน

ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

เรียนรู้

ปี 2555

ปี 2557

ปี 2556

ปี 2554

การทำไร่หมุนเวียน
ต้นน้ำน่าน 8 มกราคม 2555

สาเหตุหลักของการบุกรุกทำลายป่า

เงื่อนไขการอยู่รอดของชาวบ้าน ต้องมีข้าวบริโภค

1 ครอบครัว 5 คน

1 คน บริโภคข้าวสาร 1 กิโลกรัม / วัน

1 คน บริโภคข้าวสารประมาณ 400 กิโลกรัม / ปี

5 คน บริโภคข้าวสารประมาณ 2,000 กิโลกรัม / ปี

= ข้าวเปลือกประมาณ 3,400 กิโลกรัม / ปี

ผลผลิตข้าวไร่เฉลี่ย 17 ถัง (170 กิโลกรัม / ไร่)

ต้องใช้พื้นที่ 20 ไร่ จึงผลิตข้าวเปลือกได้ 3,400 กิโลกรัม

1 ครอบครัวต้องการพื้นที่ 3 - 7 แปลงเพื่อหมุนเวียน

ดังนั้น เฉลี่ยต้องใช้พื้นที่ 20 ไร่ x 5 แปลง = 100 ไร่

ลดพื้นที่การเกษตร โดยการทำนาขั้นบันได

แนวทางการอยู่ร่วมกันระหว่าง คน และป่า

5 คน บริโภคข้าวสารประมาณ 2,000 กิโลกรัม / ปี

= ข้าวเปลือกประมาณ 3,400 กิโลกรัม / ปี

ผลผลิตข้าวนาดำเฉลี่ย 35 ถัง (350 กิโลกรัม / ไร่)

ใช้พื้นที่เพียง 10 ไร่ สามารถผลิตข้าวเปลือกได้ 3,500 กิโลกรัม

1 ครอบครัวต้องการพื้นที่ 1 แปลง(10 ไร่) และไม่ต้องหมุนเวียน

ดังนั้น สามารถลดการใช้พื้นที่ เพื่อความอยู่รอด ลงได้

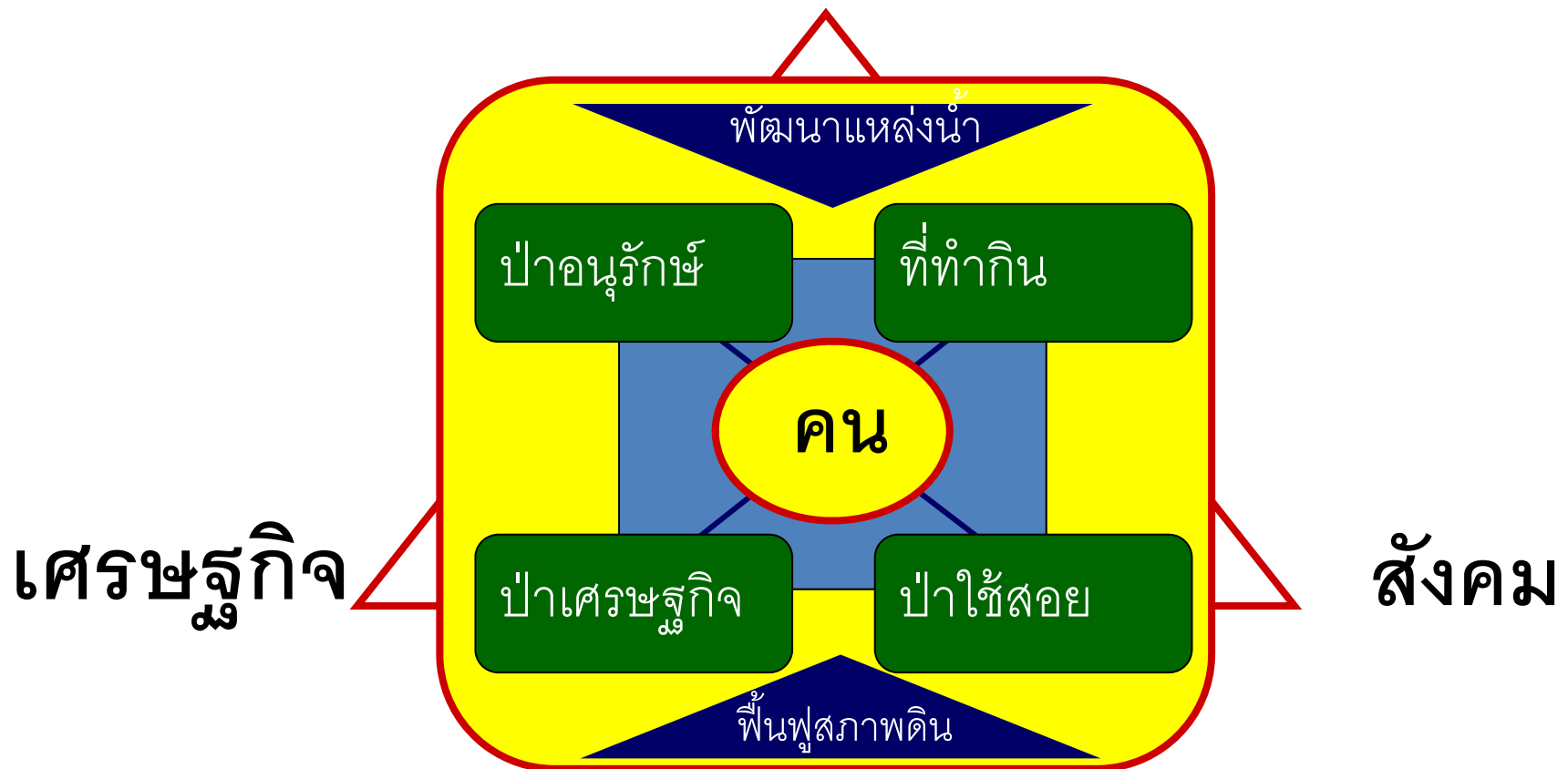
ครอบครัวละ 90 ไร่

ชาวบ้านได้อะไร

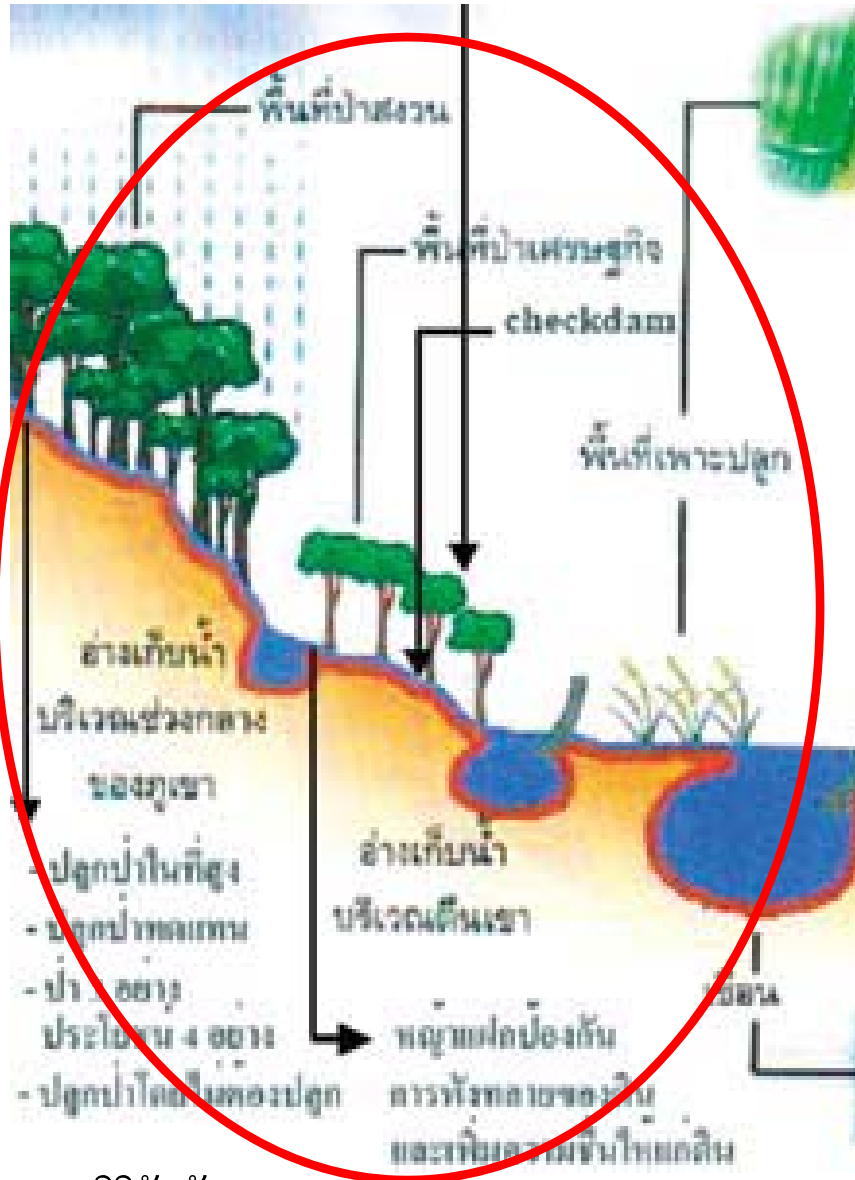

การปลูกคน เพื่อปลูกป่า

สิ่งแวดล้อม

กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ ป่าไม้

- การฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม
 - ปลูกป่าทดแทน
 - ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
 - ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก
 - ปลูกป่าเศรษฐกิจ ป่าใช้สอย
- ฝ่ายอนุรักษ์
- อ่างเก็บน้ำช่วงกลางของภูเขาและบริเวณตีนเขา
- หญ้าแฝก ป้องกันการพังทลาย และเพิ่มความชื้นให้แก่ดิน
- เกษตรทฤษฎีใหม่

ดอยตุง พ.ศ. 2531

ดอยตุง พ.ศ. 2551

ต่อเนื่อง เวลา

ต้นน้ำ

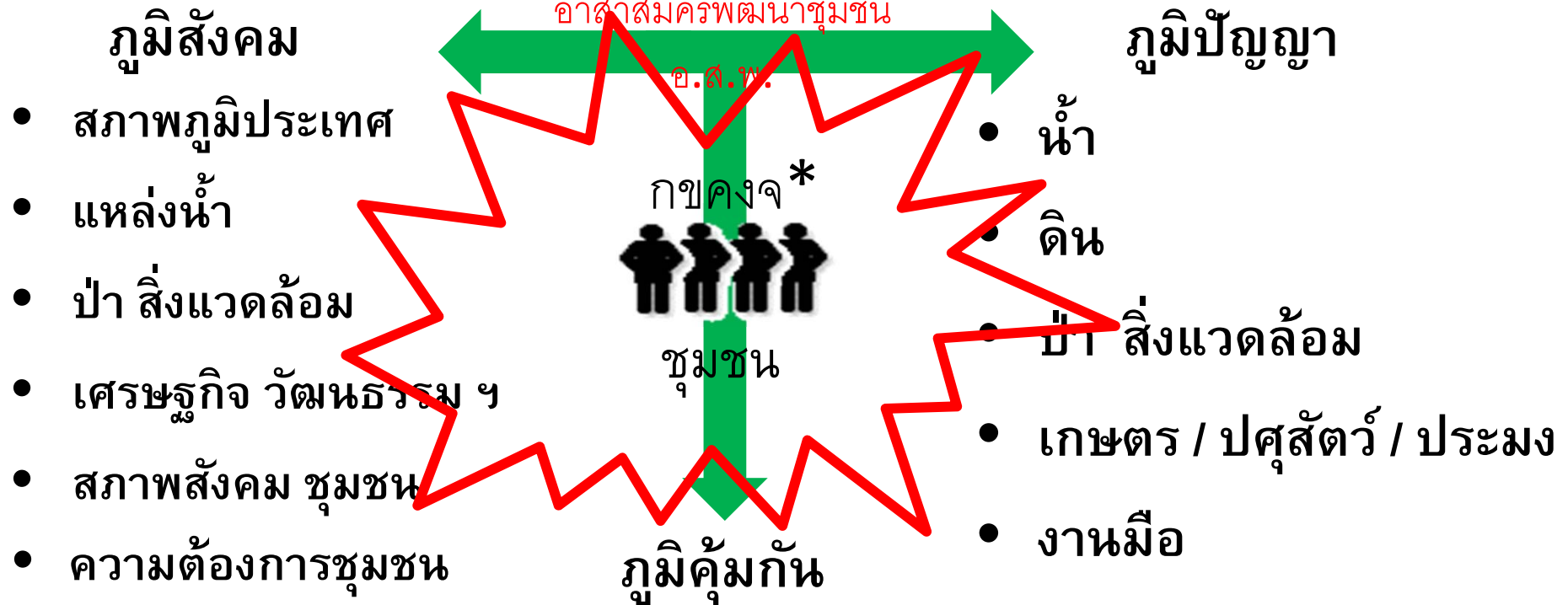

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามแนวทางแม่ฟ้าหลวง	ร้อยละ
ป่าอนุรักษ์ (รวมปรับสภาพป่าเสื่อมโทรม)	60
ป่าเศรษฐกิจ	20
ที่ทำกิน	10
ป่าใช้สอย และโครงสร้างพื้นฐาน	8
ที่อยู่อาศัย	2
รวม	100

ปัญหา
ศึกษาข้อมูล

ขบวนการเรียนรู้
อยู่กับธรรมชาติ

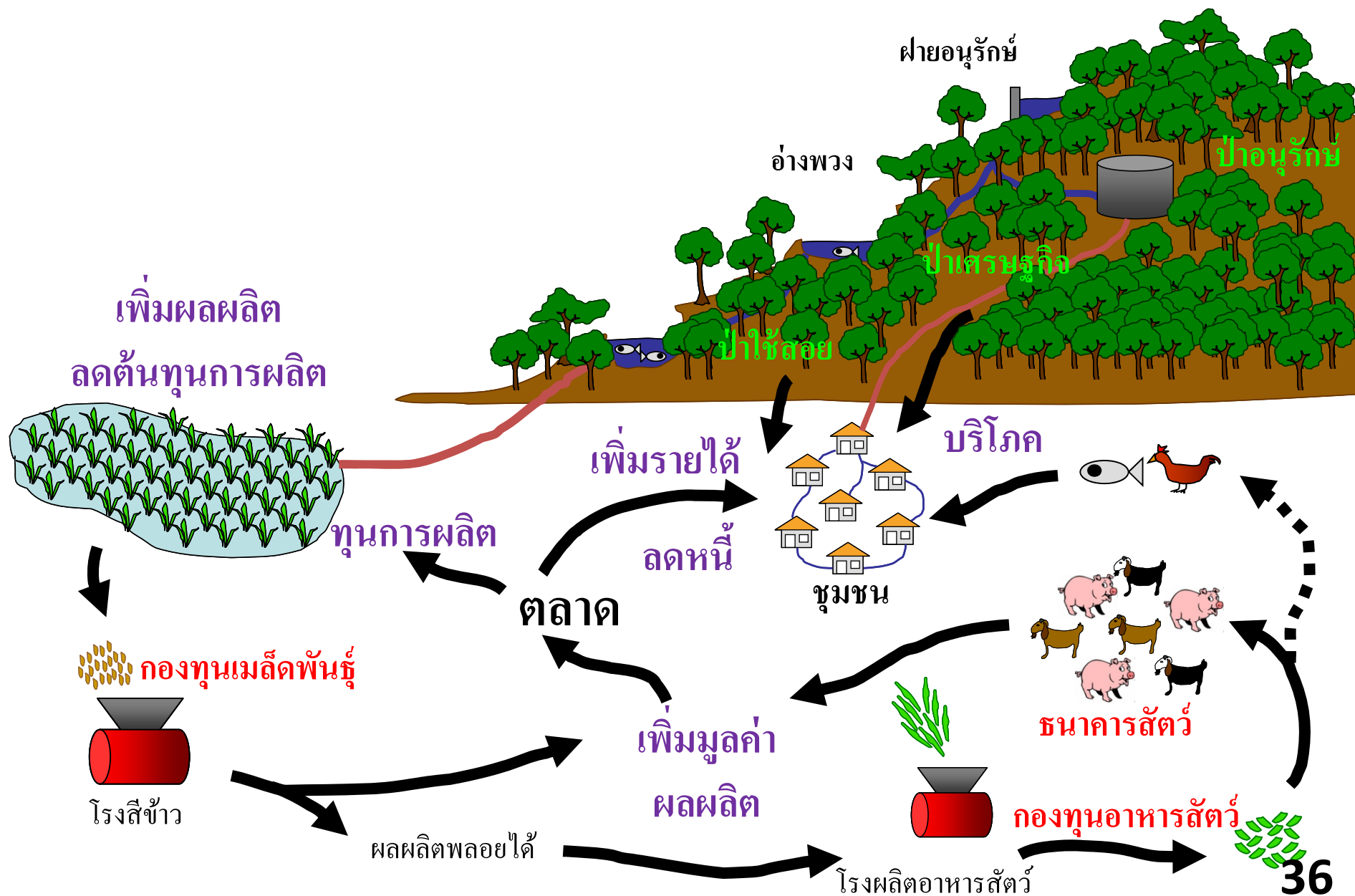
ปัญญา
ตามแนวพระราชดำริ
ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ชาวบ้านได้อะไร
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ข้าว อาหาร พอกิน
ลดค่าใช้จ่าย / ปลดหนี้ / เพิ่ม
รายได้ / พึ่งพาตนเอง/ผาสุก

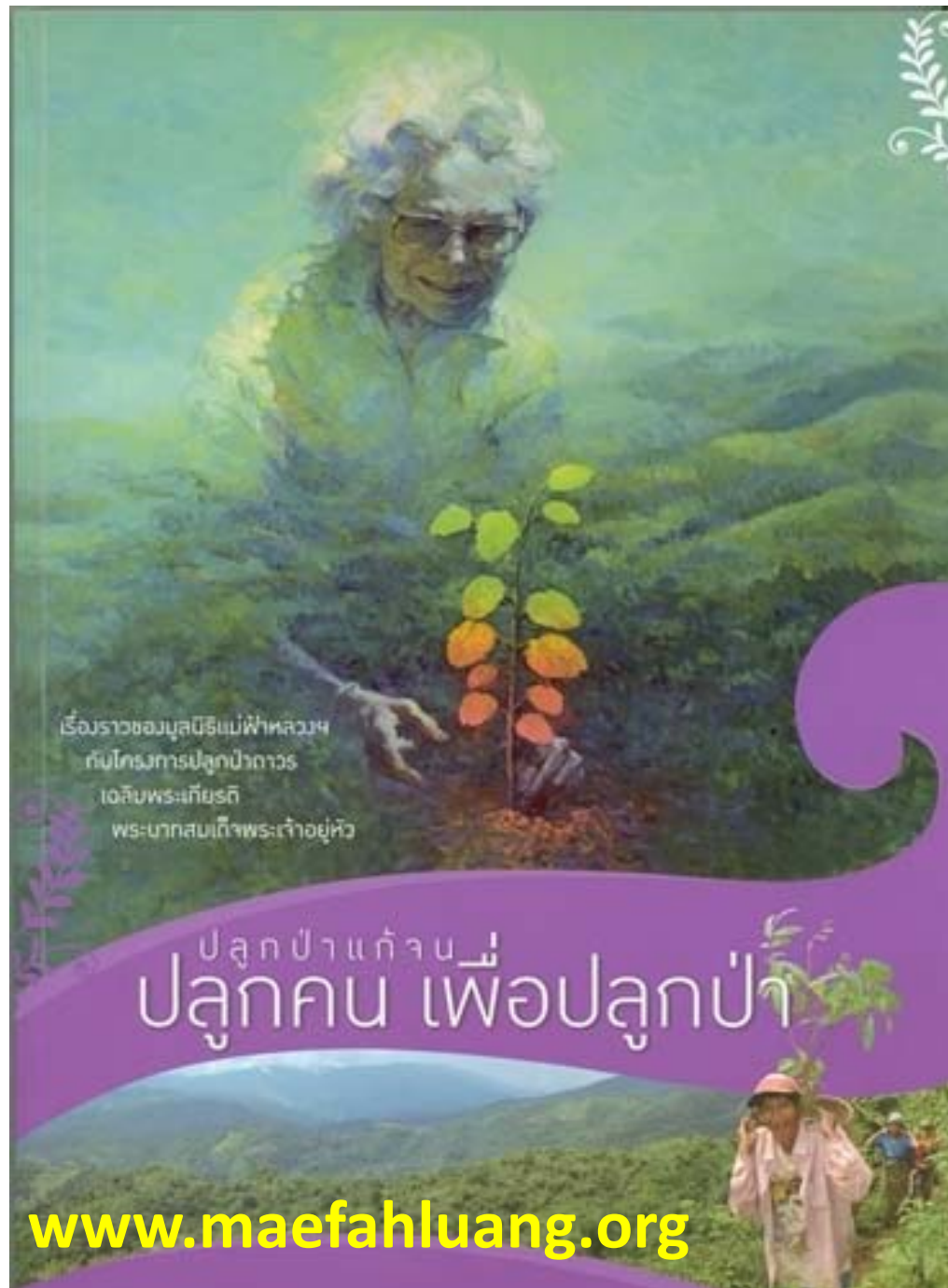
การพัฒนาอย่างยั่งยืน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

BRAND CAMP

by Tom Fishburne

THE CSR FASHION SHOW

AND HERE'S THE HOT NEW LOOK
EVERY CEO IS WEARING THIS SEASON -
"CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY"

♪ I'M TOO SEXY FOR
THIS CARBON FOOTPRINT...
♪

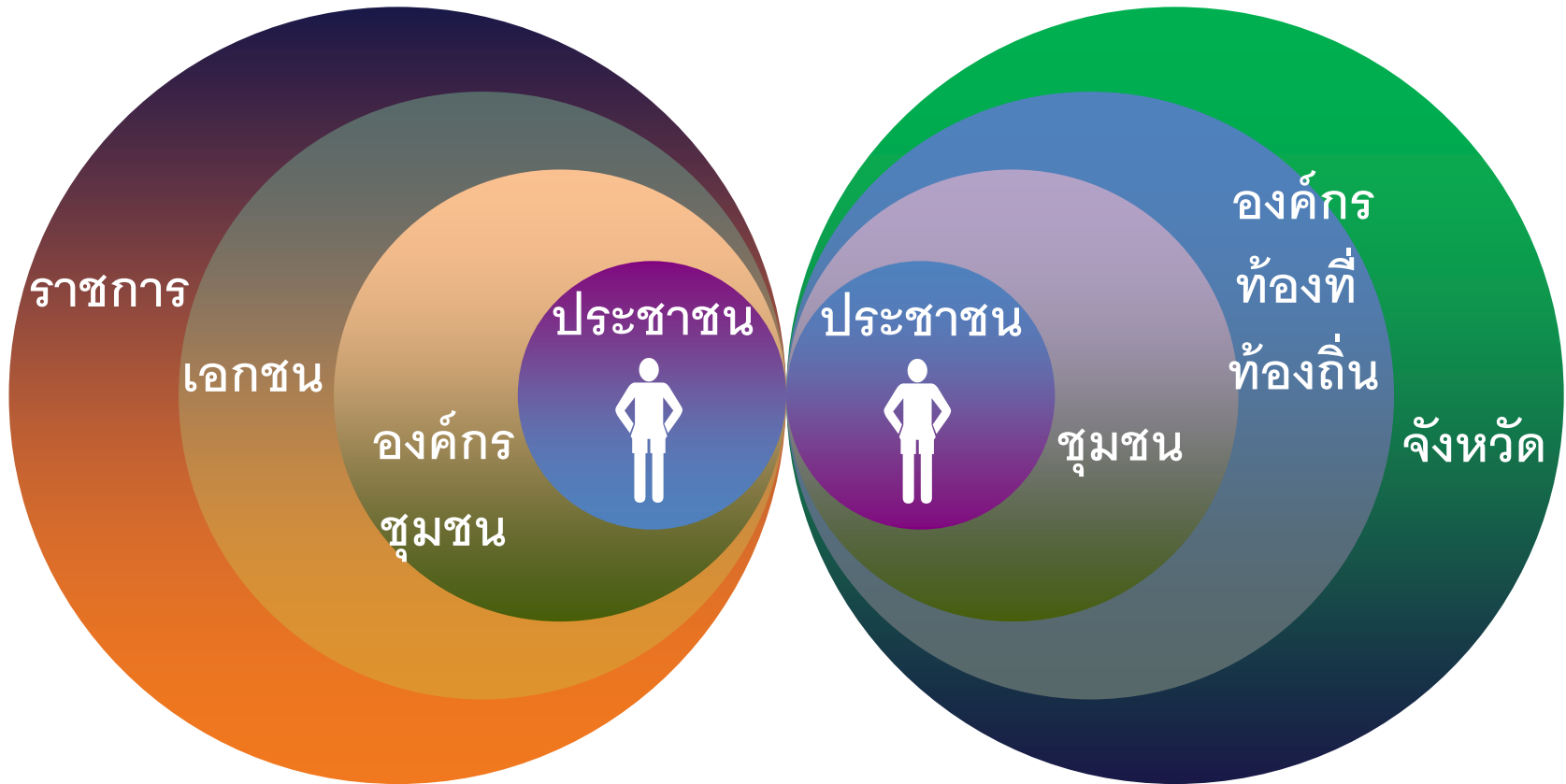
© 2008

TOMFISHBURNE.COM

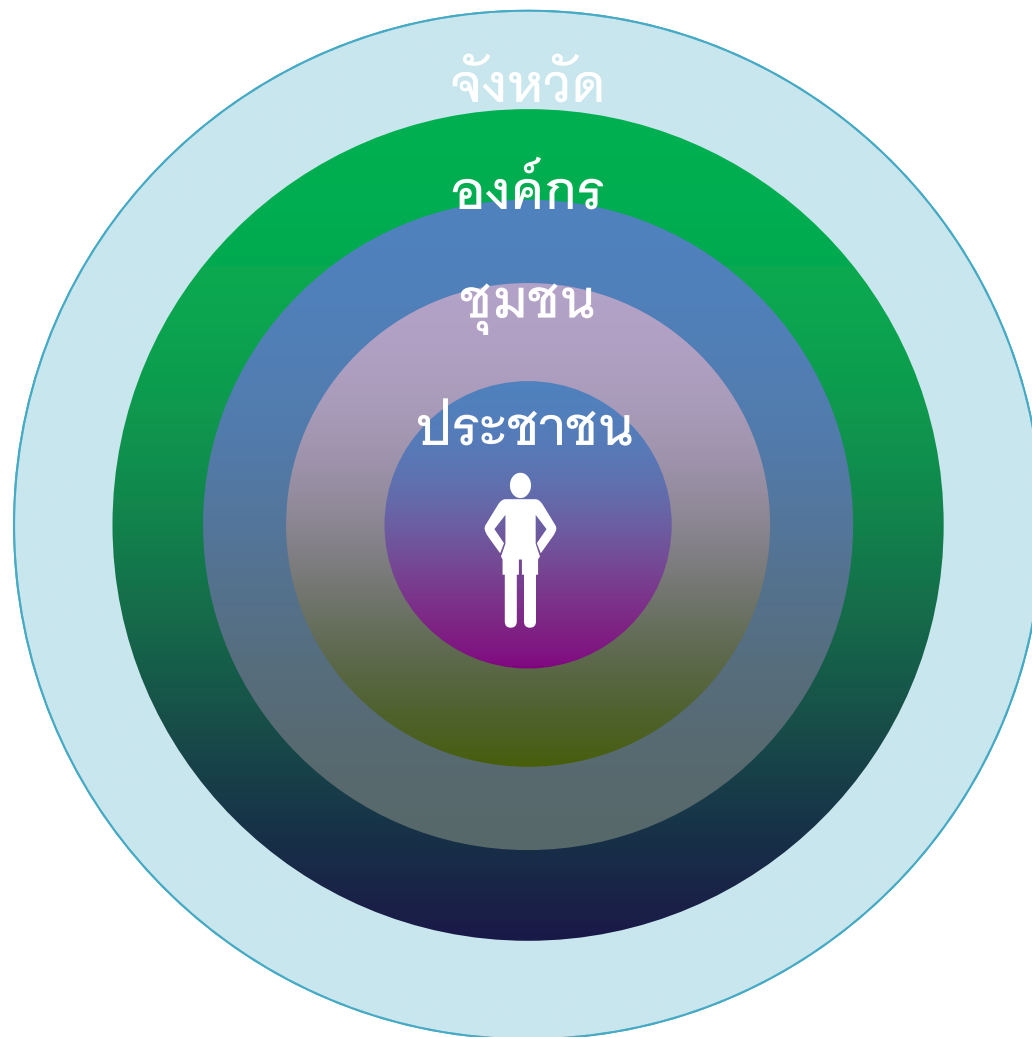
ผู้ให้

ผู้รับ

อนาคตประเทศไทย บนเส้นทางสีเขียว

ขบวนการเรียนรู้

การสร้างความเข้าใจ

การมีส่วนร่วมของชุมชน

ชาวบ้านเป็นเจ้าของ

ผลประโยชน์ร่วม

ปฏิบัติตามภูมิสังคม

ความต่อเนื่อง

บูรณาการทุกภาคส่วน

ชาวบ้านอยู่ได้

ธรรมชาติคงอยู่

2011/03/11 13:13

